

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 24

DOM
2020-01-23
Jönköping

Mål nr
B 3368-19

Sid 1 (5)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kalmar tingsrätts dom den 27 september 2019 i mål nr B 2697-19, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Joel Holmgren
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlskrona - Trafik

Klagande (Tilltalad)

SÖLVE Olof Layron Schön, 19440214-2493
Blåbärsstigen 9
593 74 Gunnebo

SAKEN

Hastighetsöverträdelse

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut och frikänner Sölve Schön.

Dok.Id 315029

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 69 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Sölve Schön har yrkat att hovrätten ska frikänna honom.

Åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten, som gett prövningstillstånd den 15 november 2019, har avgjort målet utan att hålla huvudförhandling.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma skriftliga bevisning som tingsrätten.

Sölve Schön har i hovrätten anfört bl.a. följande. Platsen som han valde för omkörningen av lastbilen var en mycket lång raksträcka. I samband med att han påbörjade omkörningen av lastbilen lade sig en annan bil tätt bakom honom. Han saknade därmed möjlighet att bromsa och köra in bakom lastbilen eftersom den bakomvarande bilen då hade kört in i honom. I stället var han tvungen att öka hastigheten för att snabbt passera lastbilen och köra tillbaka in i höger körfält och på så sätt undgå en frontalkrock med mötande trafik. Den mötande bilen körde för övrigt ut från en skogsväg mitt på raksträckan utan att först ha kontrollerat trafiken på vägen. Hade föraren av den bilen gjort det hade denne observerat att det låg en lastbil i höger körfält och två bilar på omkörning i vänster körfält.

Åklagaren har anfört bl.a. följande. Sölve Schöns uppgift att han överskridit hastigheten för att undgå en olycka vid omkörning fritar honom inte från ansvar. En fordonsförare har att planera sin körning på ett sådant sätt att omkörningen kan genomföras utan att överskrida hastighetsbegränsningen. Om trafiksituationen är sådan att möte kan uppstå under omkörningen ska omkörning inte påbörjas. Sölve Schön har således medvetet eller i vart fall av oaktsamhet försatt sig i en situation där han överskridit hastighetsbegränsningen.

HOVRÄTTENS DOMSKÅL

Med hänsyn till det som framgår av den skriftliga bevisningen och till att Sölve Schön inte har ifrågasatt den uppmätta hastigheten, är det utrett att Sölve Schön körde för fort på det sätt som åklagaren har påstått i gärningsbeskrivningen. Sölve Schön har själv berättat att han medvetet överskred hastighetsbegränsningen vid omkörningen, och han hade därmed uppsåt till att han körde för fort.

Som utgångspunkt gäller därför att Sölve Schön har gjort sig skyldig till en straffbar hastighetsöverträdelse. Prövningen i hovrätten avser framför allt frågan om Sölve Schön kan frikännas på grund av bestämmelserna om nöd.

En handling som någon begår i nöd utgör brott endast om handlingen med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som åsamkas annan och omständigheterna i övrigt är oförsvarlig. Nöd föreligger när fara bl.a. hotar liv, hälsa eller egendom. Bestämmelserna finns i 24 kap. 4 § brottsbalken. Det kan läggas till att bestämmelsen är tänkt att användas i undantagssituationer och tolkas restriktivt (se prop. 1993/94:130 s. 35).

Den som framför ett fordon ska planera sin körning på ett sådant sätt att nödsituationer undviks. Om en nödsituation uppstår ska föraren i möjligaste mån försöka lösa situationen utan att bryta mot någon trafikregel. Vid övervägande av om en förare kan åberopa nöd i en situation som det aktuella måste det beaktas vilka handlingsalternativ som han eller hon hade (jfr. rättsfallet NJA 2004 s. 786).

Av trafikförordningen framgår bl.a. att en förare får köra om endast om det kan ske utan fara och omkörning får vidare endast ske om det körfält som ska användas vid omkörningen på en tillräckligt lång sträcka är fritt från mötande trafik eller annat hinder mot omkörning (3 kap. 32 och 36 §§ trafikförordningen [1998:1276]). Omkörning får inte ske strax före eller i en vägkorsning (3 kap. 39 § nämnda förordning).

Som hovrätten förstått saken var mötande vägbana fri från trafik när Sölve Schön påbörjade sin omkörning av lastbilen och den mötande bilen körde ut från en mindre

skogsväg under pågående omkörning. Av de platsfotografier över aktuell vägsträcka som finns i polisens mätplatsintyg (tingsrättens aktbilaga 2 s. 9) framgår att från det håll från vilket Sölve Schön kom körande är det en förhållandevis lång raksträcka med god sikt fram till den aktuella fartkameran. Några större vägkorsningar på sträckan syns inte på fotografierna. Sölve Schön åberopade redan under förundersökningen en skiss (tingsrättens aktbilaga 2 s. 4) över hur trafiksituationen enligt hans uppfattning tedde sig vid händelsen. På den skissen har han bl.a. antecknat att ”bil kom från skogsväg” samt ritat in positionen på sin bil, lastbilen och den bilen som framfördes bakom hans vid omkörningen. Mot denna bakgrund och i avsaknad av annan utredning som motsäger Sölve Schöns beskrivning av trafiksituationen får hans uppgifter godtas.

Omkörningssträckan har uppenbarligen varit tillräckligt lång för att företa en omkörning av lastbilen. I normala fall borde detta förhållande ha gett Sölve Schön tillräckligt med tid att anpassa sin körning utan att överskrida gällande hastighetsbegränsning även vid ett oförutsett möte med ett annat fordon, exempelvis genom att sänka hastigheten och bromsa sig tillbaka till en plats i det egna körfältet.

Sölve Schön har emellertid beskrivit att under pågående omkörning körde det mötande fordonet plötsligt och utan förvarning ut från en mindre sidoväg samt att han för att undvika en frontalkrock med detta fordon tvingades överskrida gällande hastighetsbegränsning för att snabbt kunna avsluta omkörningen och föra sitt fordon tillbaka in på höger körbana. Sölve Schön har även uppgett att det låg ytterligare ett fordon under omkörning bakom hans, vilket försvårade ett avbrytande av den pågående omkörningen. Under nu angivna förhållanden anser hovrätten att Sölve Schöns bedömning att det var ett mindre farligt alternativ att i den akuta trafiksituationen, med överhängande risk för fordonskollision, öka hastigheten för att ta sig förbi lastbilen och därefter köra tillbaka in på sitt körfält i stället för att avbryta omkörningen får godtas. Hans handlande har därmed varit försvarligt. Han har således handlat i nöd och åtalet för hastighetsöverträdelse ska ogillas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 20 februari 2020

I avgörandet har hovrättslagmannen Linda Hallstedt (referent), hovrättsrådet Mattias Henriksson och tf. hovrättsassessorn Maria Karlströms deltagit.

Hovrätten är enig.

KALMAR TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2019-09-27
meddelad i
Kalmar

Mål nr: B 2697-19

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Sölve Olof Layron Schön, 19440214-2493
Blåbärsstigen 9
593 74 Gunnebo

Åklagare

Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlskrona - Trafik
Box 98
371 21 Karlskrona

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Hastighetsöverträdelse, 3 kap 17 § 4 st och 14 kap 3 § 1 p b trafikförordningen (1998:1276)
samt Trafikverkets föreskrifter
2019-05-09

Påföljd m.m.

Penningböter 3600 kr

Postadress

Box 613
391 26 Kalmar

Besöksadress

Smålandsgatan 28

Telefon

0480-47 78 68

Telefax

0480-226 77

Expeditionstid

måndag - fredag

E-post: kalmartingsratt.team2@dom.se

08:00-16:00

www.kalmartingsratt.domstol.se, Info om vår personuppgiftsbehandling (GDPR): se h

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkande, se bilaga 1.

DOMSKÄL

Åklagaren har lagt fram den bevisning som framgår av bilaga 1.

Sölve Olof Layron Schön har förnekat gärningen. Han har i huvudsak uppgett att han, i samband med omkörning av en lastbil, inte kunde bromsa eftersom han fick möte av en annan bil.

Genom den bevisning som åklagaren har lagt fram är åtalet styrkt. Sölve Olof Layron Schön ska dömas till böter.

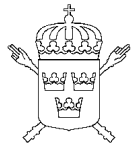
Målet har avgjorts utan huvudförhandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Domen kan överklagas. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 18 oktober 2019. Tingsrätten skickar det vidare till Göta hovrätt.

Prövningstillstånd krävs.

Laila Kirppu

Kalmar tingsrätt

KALMAR TINGSRÄTT
Avdelning 1

INKOM: 2019-07-19
MÅLNR: B 2697-19
AKTBIL: 1

Stämningsansökan

Tilltalade

Sölve Olof Layron Schön (19440214-2493)

Ansvaryrkanden m.m.

HASTIGHETSÖVERTRÄDELSE

0101-TATK-109293/19

Sölve Olof Layron Schön har kört personbil med en hastighet av 121 km/tim trots att högsta tillåtna hastigheten var 90 km/tim. Det hände den 9 maj 2019 på väg 23, Ytterbo, Hultsfreds kommun.

Sölve Olof Layron Schön begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

Lagrum: 3 kap 17 § 4 st och 14 kap 3 § 1 p b trafikförordningen (1998:1276) samt Trafikverkets föreskrifter

Bevisning

1. Den tilltalades egna uppgifter (förnekar).
2. ATK-sektionens utredning till styrkande av uppmätt hastighet och att mätutrustningen varit felfri vid tillfället.

Handläggning

Målet kan avgöras utan huvudförhandling. Åklagarens påföljdsförslag: penningböter 3 600 kronor.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se